

Alþjóðlegir staðlar og siðareglur um innri endurskoðun

Janúar 2013

Copyright © 2013 by The Institute of Internal Auditors, 247 Maitland Avenue, Altamonte Springs, Florida, 32701-4201 USA. All rights reserved.

Öll réttindi áskilin.

Permission has been obtained from the copyright holder, The Institute of Internal Auditors, 247 Maitland Avenue, Altamonte Springs, Florida, 32701-4201 USA. to publish this translation, which is the same in all material respects, as the original unless approved as changed. No part of this document may be reproduced, stored in any retrieval system, or transmitted in any form, or by any means electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior written permission of IIA, Inc.

Leyfi hefur verið fengið frá höfundarréttihafa, The Institute of Internal Auditors, 247 Maitland Avenue, Altamonte Springs, Florida, 32701-4201 USA. til þess að gefa út þessa þýðingu, sem er í öllum aðalatriðum efnislega samhljóða frumtextanum nema ef heimild hefur verið fengin fyrir frávikum. Engan hluta þessa skjals má afrita, vista í skjalavistunarkerfi, eða senda á nokkru formi, eða með rafrænum hætti, vélrænum, ljósritun, hljóðritun, eða með öðrum hætti án fyrirfram fengis skriflegs leyfis frá IIA, Inc.

Útgefandi íslenskrar þýðingar:

Félag um innri endurskoðun (IIA Iceland)

fie@fie.is
www.fie.is

Efnisyfirlit

SKILGREINING Á INNRI ENDURSKOÐUN	1
SIÐAREGLUR	3
INNGANGUR AÐ SIÐAREGLUNUM.....	3
SIÐAREGLUR	4
ALÞJÓÐLEGIR STAÐLAR UM INNRI ENDURSKOÐUN	7
INNGANGUR AÐ ALÞJÓÐLEGU STÖÐLUNUM	7
ALÞJÓÐLEGIR STAÐLAR UM INNRI ENDURSKOÐUN	9
STAÐLAR ER VARÐA EIGINDI	9
1000 – Tilgangur, heimildir og ábyrgð	9
1010 – Viðurkenning á skilgreiningunni á innri endurskoðun, siðareglunum og stöðlunum í erindisbréfi innri endurskoðunar.....	9
1100 – Óhæði og hlutlægni.....	9
1110 – Stjórnskipulegt óhæði.....	10
1111 – Bein samskipti við stjórn.....	10
1120 – Hlutlægni einstaklinga	10
1130 – Skert óhæði eða hlutlægni	10
1200 – Færni og fagmennska.....	11
1210 – Hæfni	11
1220 – Fagmennska	12
1230 – Símenntun	12
1300 – Gæðakerfi og stöðugar úrbætur	12
1310 – Kröfur til gæðakerfis og stöðugra úrbóta.....	13
1311 – Innra mat.....	13
1312 – Ytra mat	13
1320 – Skýrslugjöf um gæðakerfi og stöðugar úrbætur	14
1321 – Notkun á „í samræmi við Alþjóðlega staðla um innri endurskoðun“	14
1322 – Upplýst um ósamkvæmni	14
VERKLAGSSTAÐLAR.....	15
2000 – Stjórnun innri endurskoðunar.....	15
2010 – Áætlanagerð	15
2020 – Kynning og samþykki.....	15
2030 – Stjórnun auðlinda	16
2040 – Stefnuskjöl og verklausreglur	16
2050 – Samhæfing	16
2060 – Skýrslugjöf til stjórnenda og stjórnar	16
2070 – Ytri þjónustuaðili og skipulagsleg ábyrgð á innri endurskoðun	16
2100 – Eðli verkefna	16
2110 – Stjórnarhættir.....	17
2120 – Áhættustýring	17
2130 – Eftirlitsaðgerðir	18
2200 – Verkefnaáætlun.....	18
2201 – Athugunarefni við gerð verkefnaáætlunar.....	18
2210 – Markmið úttekta	19
2220 – Umfang úttektar	19
2230 – Úthlutun auðlinda í úttektir.....	20
2240 – Verkáætlun úttektar.....	20
2300 – Framkvæmd úttektar	20
2310 – Öflun upplýsinga	20
2320 – Greining og mat	20
2330 – Skjalfesting upplýsinga	20
2340 – Stjórn úttektar.....	21

ALÞJÓÐLEGIR STAÐLAR OG SIÐAREGLUR UM INNRI ENDURSKOÐUN

2400 – Miðlun niðurstaðna.....	21
2410 – Viðmið um miðlun.....	21
2420 – Gæði upplýsingamiðlunar.....	21
2421 – Villur og skortur á upplýsingum.....	22
2430 – Notkun á „Unnið í samræmi við Alþjóðlega staðla um innri endurskoðun“.....	22
2431 – Upplýst um ósamkvæmni.....	22
2440 – Dreifing niðurstaðna.....	22
2450 – Heildarálit.....	23
2500 – Eftirfylgni.....	23
2600 – Miðlun ákvörðunar um að bregðast ekki við áhættu.....	23
HUGTAKALISTI.....	24

Skilgreining á innri endurskoðun

Innri endurskoðun er starfsemi sem veitir óháða og hlutlæga staðfestingu og ráðgjöf, sem ætlað er að vera virðisaukandi og bæta rekstur fyrirtækja, stofnana og félagasamtaka. Með kerfisbundnum og öguðum vinnubrögðum leggur innri endurskoðun mat á og bætir virkni áhættustýringar, eftirlits og stjórnarháttanna og stuðlar þannig að því að fyrirtæki, stofnanir og félagasamtök nái markmiðum sínum.

Siðareglur

Inngangur að siðareglunum

Tilgangur siðareglna samtakanna er að efla siðferðisvitund innan faggreinar innri endurskoðunar.

Innri endurskoðun er starfsemi sem veitir óháða og hlutlæga staðfestingu og ráðgjöf, sem ætlað er að vera virðisaukandi og bæta rekstur fyrirtækja, stofnana og félagasamtaka. Með kerfisbundnum og öguðum vinnubrögðum leggur innri endurskoðun mat á og bætir virkni áhættustýringar, eftirlits og stjórnarháttanna og stuðlar þannig að því að fyrirtæki, stofnanir og félagasamtök nái markmiðum sínum.

Siðareglur eru nauðsynlegar og viðeigandi fyrir innri endurskoðun. Sem faggrein grundvallast hún á því trausti sem lagt er á hana, að leggja hlutlægt mat á áhættustýringu, eftirlit og stjórnarhætti.

Siðareglur samtakanna ganga lengra en skilgreining á innri endurskoðun með því að bæta við tveimur mikilvægum þáttum:

1. Meginreglum sem eiga við um faggreinina og framkvæmd innri endurskoðunar.
2. Reglum sem lýsa viðmiðum um hegðun sem vænst er af innri endurskoðendum. Þessar reglur eru til stuðnings við túlkun á meginreglunum og er ætlað að leiðbeina innri endurskoðendum um siðlegt framferði.

Með „innri endurskoðendum“ er átt við félagi í alþjóðasamtökum innri endurskoðenda, þá sem hlotið hafa eða sækjast eftir fagvottun frá IIA og þá sem veita innri endurskoðunarþjónustu í samræmi við skilgreiningu á innri endurskoðun.

GILDISSVIÐ OG FRAMFYLGNI SIÐAREGLNANNA

Siðareglur þessar eiga bæði við um einstaklinga og aðila sem veita þjónustu á sviði innri endurskoðunar.

Brot félagsmanna IIA og þeirra sem hlotið hafa fagvottun eða sækjast eftir fagvottun frá IIA á siðareglunum verða metin í samræmi við samþykktir og starfsreglur alþjóðasamtakanna. Þrátt fyrir að ekki sé minnst á tiltekið framferði í siðareglunum getur það engu að síður talist óásættanlegt eða ósæmilegt, og viðkomandi félagsmaður, handhafi fagvottunar eða umsækjandi um fagvottun kann að vera látinn sæta ábyrgð.

Siðareglur

MEGINREGLUR

Til þess er ætlast að innri endurskoðendur fylgi og haldi í heiðri eftirfarandi meginreglur:

1. Heilindi

Heilindi innri endurskoðenda byggja upp traust og leggja þannig grunn að trausti á dómgreind þeirra.

2. Hlutlægni

Innri endurskoðendur eiga að sýna ýtrustu faglega hlutlægni við söfnun, mat og miðlun upplýsinga um þá starfsemi eða ferli sem er til skoðunar. Innri endurskoðendur skulu setja fram vegið mat á öllum viðeigandi aðstæðum og ekki láta eigin hagsmuni eða aðra hafa ótilhlýðileg áhrif á matið.

3. Trúnaður

Innri endurskoðendur eiga að virða verðmæti og eignarhald þeirra upplýsinga sem þeir fá í hendur og ekki birta upplýsingar án viðeigandi heimildar nema lagalegar eða faglegar skyldur mæli svo fyrir.

4. Færni

Innri endurskoðendur skulu beita þeirri þekkingu, færni og reynslu sem nauðsynleg er til þess að veita innri endurskoðunarþjónustu.

HEGÐUNARREGLUR

1. Heilindi

Innri endurskoðendur:

- 1.1. Skulu gegna störfum sínum af heiðarleika, kostgæfni og ábyrgð.
- 1.2. Skulu fara að lögum og standa að upplýsingagjöf í samræmi við lagalegar og faglegar skyldur.
- 1.3. Skulu ekki vísvitandi taka þátt í ólöglegu athæfi af nokkru tagi eða verknaði sem er vansæmandi fyrir faggrein innri endurskoðunar eða fyrirtækið.
- 1.4. Skulu virða og leggja sitt af mörkum til að fyrirtækið nái réttmætum og siðlegum markmiðum sínum.

2. Hlutlægni

Innri endurskoðendur:

- 2.1. Skulu ekki taka þátt í neinni starfsemi eða samskiptum sem skert geta í reynd eða ásýnd hlutlægt mat þeirra. Í þessu felst þátttaka í starfsemi eða tengsl sem kunna að vera í andstöðu við hagsmuni fyrirtækisins.
- 2.2. Skulu ekki þiggja neitt sem í reynd eða sem ætla má að geti skaðað faglegt mat þeirra.
- 2.3. Skulu upplýsa um allar mikilvægar staðreyndir sem þeir hafa vitneskju um og gætu, ef ekki væri upplýst um þær, valdið rangfærslum í skýrslugjöf um þá starfsemi sem er til skoðunar.

3. Trúnaður

Innri endurskoðendur:

- 3.1. Skulu fara gætilega með notkun og vörslu upplýsinga sem þeir afla í störfum sínum.
- 3.2. Skulu ekki nota upplýsingar til eigin hagsbóta eða á neinn þann hátt sem brýtur í bága við lög eða væri skaðlegur réttmætum og siðlegum markmiðum fyrirtækisins.

4. Færni

Innri endurskoðendur:

- 4.1. Skulu eingöngu taka að sér verkefni sem þeir hafa nægilega þekkingu, færni og reynslu til að sinna.
- 4.2. Skulu sinna innri endurskoðun í samræmi við alþjóðlega staðla um innri endurskoðun (International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing).
- 4.3. Skulu stöðugt vinna að því að auka færni sína og auka skilvirkni og gæði þjónustu sinnar.

Alþjóðlegir staðlar um innri endurskoðun

Inngangur að alþjóðlegu stöðlunum

Innri endurskoðun fer fram í margvíslegu lagaumhverfi og menningarheimum; innan fyrirtækja¹ sem hafa mismunandi tilgang og eru breytileg að stærð, uppbyggingu og flækjustigi; og er unnin af einstaklingum innan eða utan fyrirtækis. Þótt slíkur mismunur geti haft áhrif á það hvernig innri endurskoðun er framkvæmd í viðkomandi umhverfi, þá er samkvæmni við alþjóðlega staðla um innri endurskoðun útgefnum af IIA² („*Staðlarnir*“) nauðsynleg til að uppfylla starfsskyldur innri endurskoðenda og innri endurskoðunar. Ef innri endurskoðendum eða innri endurskoðun er bannað með lögum eða reglum að vinna í samræmi við tiltekin ákvæði *Staðlanna*, þá þarf engu að síður að fylgja öllum öðrum ákvæðum *Staðlanna* og upplýsa um frávik með viðeigandi hætti.

Ef *Stöðlunum* er beitt samhliða stöðlum útgefnum af öðrum þar til bærum aðilum má, eftir því sem við á, einnig vísa til þeirra staðla í innri endurskoðunarskýrslum. Í slíkum tilvikum, og ef ósamræmi er milli *Staðlanna* og annarra staðla, verða innri endurskoðendur og innri endurskoðunardeildin að fylgja ákvæðum *Staðlanna*, og mega fylgja hinum stöðlunum ef þeir setja þrengri skorður.

Tilgangur *Staðlanna* er að:

1. Setja fram grundvallarreglur sem lýsa framkvæmd innri endurskoðunar.
2. Skapa umgjörð til að framkvæma og efla margvíslega virðisaukandi innri endurskoðun.
3. Skapa grundvöll fyrir mat á frammistöðu innri endurskoðunar.
4. Stuðla að endurbótum á ferlum og rekstri fyrirtækja.

Staðlarnir eru meginreglur, ákvæði sem skylt er að fylgja og sem samanstanda af:

- Ákvæðum um grunnkröfur um faglega framkvæmd innri endurskoðunar og mat á árangri hennar, sem hafa alþjóðlegt gildi bæði gagnvart fyrirtækjum og einstaklingum.
- Túlkunum, til skýringar á orðanotkun eða hugtökum í einstökum ákvæðum.

Í *Stöðlunum* eru notuð hugtök sem skilgreind eru nánar í hugtakalista. Sérstök athygli er vakin á því að í stöðlunum er orðið „skal“ notað til þess að auðkenna ófrávíkjanlega kröfu og orðið „ætti“ þar sem ætlast er til að ákvæði sé fylgt nema í þeim tilvikum þegar faglegt mat á aðstæðum réttlætir frávik.

Nauðsynlegt er að skoða ákvæði og túlkanir á þeim, auk skilgreindra merkinga í hugtakalista til að skilja og beita stöðlunum rétt.

¹ Sjá skýringu í hugtakalista. Í íslensku þýðingu *Staðlanna* er „fyrirtæki“ notað sem samheiti yfir fyrirtæki, stofnanir, félagasamtök og aðrar skipulagsseildir.

² The IIA's International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing (Standards).

Staðlarnir eru uppbyggðir þannig að þeir skiptast í staðla er varða eigindi og staðla er varða verklag. Staðlar er varða eigindi lúta að eiginleikum þeirra aðila og einstaklinga sem framkvæma innri endurskoðun. Verklagsstaðlar lýsa eðli innri endurskoðunar og setja fram gæðaviðmið sem hægt er að beita til þess að mæla frammistöðu þessarar starfsemi. Eigindastöðlum og verklagsstöðlum er einnig ætlað að ná yfir alla innri endurskoðunarþjónustu.

Innleiðingarstaðlar eru einnig settir fram til að útvíkka eiginda- og verklagsstaðlana með því að skilgreina kröfur sem eiga við um staðfestingarvinnu (A) og ráðgjöf (C).

Staðfestingarvinna felur í sér hlutlægt mat innri endurskoðandans á gögnum til þess að gefa óháð álit eða niðurstöður um rekstrareiningu, rekstur, starfsemi, ferli, kerfi eða aðra efnisþætti. Eðli og umfang staðfestingarverkefna eru ákveðin af innri endurskoðandanum. Almenn koma þrjár aðilar að staðfestingarvinnu: (1) einstaklingurinn eða hópurinn sem tengist með beinum hætti rekstrareiningunni, rekstrinum, starfseminni, ferlinu, kerfinu eða öðrum efnisatriðum — ferileigandinn, (2) einstaklingurinn eða hópurinn sem vinnur matið — innri endurskoðandinn og (3) einstaklingurinn eða hópurinn sem nýtir sér álitid — notandinn.

Ráðgjafarþjónusta er ráðgefandi í eðli sínu og er almennt veitt samkvæmt beiðni viðskiptavinar. Eðli og umfang ráðgjafarverkefnis er háð samkomulagi við viðskiptavininn. Almenn koma tveir aðilar að ráðgjafarþjónustu: (1) einstaklingurinn eða hópurinn sem veitir ráðgjöf — innri endurskoðandinn og (2) einstaklingurinn eða hópurinn sem leitar eftir og fær ráðgjöfina — viðskiptavinurinn. Innri endurskoðandi skal halda hlutlægni þegar hann veitir ráðgjöf og ekki taka á sig ábyrgð stjórnenda.

Staðlarnir gilda um einstaka innri endurskoðendur og starfsemi innri endurskoðunar. Allir innri endurskoðendur eru ábyrgir fyrir því að fylgja stöðlum varðandi hlutlægni einstaklings, færni og fagmennsku. Að auki eru innri endurskoðendur ábyrgir fyrir því að fylgja þeim stöðlum, sem eru viðkomandi starfsskyldum þeirra. Yfirmenn innri endurskoðunar eru ábyrgir fyrir samkvæmni við *Staðlana* í heild.

Þróun og endurskoðun *Staðlanna* er stöðugt ferli. Alþjóðlega staðlanefndin³ tekur þátt í umfangsmiklu samráði og umræðum áður en *Staðlarnir* eru gefnir út. Þetta felur í sér formlegt umsagnarferli á heimsvísu um birt drög að stöðlum. Öll birt drög að stöðlum eru birt á vef IIA auk þess sem þeim er dreift til allra aðildarfélaga IIA.

Tillögur og ábendingar varðandi *Staðlana* má senda til:

The Institute of Internal Auditors
Standards and Guidance
247 Maitland Avenue
Altamonte Springs, FL 32701-4201, USA

Netfang: guidance@theiia.org

Veffang: www.theiia.org

³ The International Internal Audit Standards Board.

Alþjóðlegir staðlar um innri endurskoðun

Staðlar er varða eigindi

1000 – Tilgangur, heimildir og ábyrgð

Tilgangur, heimildir og ábyrgð innri endurskoðunar skal vera skilgreind með formlegum hætti í erindisbréfi innri endurskoðunar, í samræmi við skilgreiningu á innri endurskoðun, siðareglurnar og *Staðlana*. Yfirmaður innri endurskoðunar skal reglulega yfirfara erindisbréf innri endurskoðunar og leggja fyrir stjórnendur og stjórn fyrirtækis til samþykktar.

Túlkun:

Erindisbréf innri endurskoðunar er formlegt skjal sem skilgreinir tilgang innri endurskoðunar, heimildir og ábyrgð. Erindisbréf innri endurskoðunar staðfestir staðsetningu innri endurskoðunar í skipuriti fyrirtækisins, þ.m.t. eðli boðleiða milli yfirmanns innri endurskoðunar og stjórnar, veitir heimildir til aðgangs að gögnum, starfsmönnum og áþreifanlegum eignum sem máli skipta fyrir framkvæmd úttekta og skilgreinir umfang verkefna innri endurskoðunar. Staðfesting erindisbréfs innri endurskoðunar er í höndum stjórnar.

1000.A1 – Eðli þeirrar staðfestingarvinnu sem innri endurskoðun er ætlað að inna af hendi skal koma fram í erindisbréfi innri endurskoðunar. Ef veita á ytri aðilum staðfestingar, skal einnig skilgreina eðli slíkra staðfestinga í erindisbréfi innri endurskoðunar.

1000.C1 – Eðli ráðgjafarþjónustu skal vera skilgreint í erindisbréfi innri endurskoðunar.

1010 – Viðurkenning á skilgreiningunni á innri endurskoðun, siðareglunum og stöðlum í erindisbréfi innri endurskoðunar

Ófrávíkjanleiki skilgreiningar á innri endurskoðun, siðareglanna og *Staðlanna* verður að vera viðurkenndur í erindisbréfi innri endurskoðunar. Yfirmaður innri endurskoðunar ætti að ræða við stjórnendur og stjórn um skilgreiningu á innri endurskoðun, siðareglurnar og *Staðlana*.

1100 – Óhæði og hlutlægni

Innri endurskoðun skal vera óháð, og innri endurskoðendur verða að gæta hlutlægni í störfum sínum.

Túlkun:

Óhæði er að vera laus við aðstæður sem ógna getu innri endurskoðunar til að sinna skyldum innri endurskoðunar á óhlutdrægan hátt. Nægilegt óhæði, til að geta á áhrifaríkan hátt framfylgt starfskyldum innri endurskoðunar, felur í sér að yfirmaður innri endurskoðunar hafi milliliðalausan og óheftan aðgang að stjórnendum og stjórn. Þessu er hægt að ná fram með tvískiptum boðleiðum. Ef hætta er á að óhæði sé skert skal takast á við það varðandi viðkomandi innri endurskoðanda, úttekt, starfsemi eða skipulag.

Hlutlægni er óhlutdrægt viðhorf sem gerir innri endurskoðendum kleift að framkvæma úttektir á þann hátt á þeir hafi trú á niðurstöðum vinnu sinnar og að málamiðlanir hafi ekki verið gerðar hvað varðar gæði. Hlutlægni gerir þá kröfu til innri endurskoðenda að þeir feli ekki öðrum að leggja mat á álitaefni fyrir sína hönd. Ef hætta er á að hlutlægni sé skert skal takast á við það varðandi viðkomandi innri endurskoðanda, úttekt, starfsemi eða skipulag.

1110 – Stjórnskipulegt óhæði

Yfirmaður innri endurskoðunar skal heyra undir stjórnskipulagsstig, sem gerir innri endurskoðun kleift að uppfylla skyldur sínar. Yfirmaður innri endurskoðunar skal eigi sjaldnar en árlega staðfesta við stjórnina stjórnskipulagslegt óhæði innri endurskoðunar.

Túlkun:

Stjórnskipulagslegu óhæði er náð þegar yfirmaður innri endurskoðunar hefur beinar starfslegar boðleiðir til stjórnar. Dæmi um slíkar boðleiðir eru þegar stjórn:

- Samþykkir erindisbréf innri endurskoðunar;
- Samþykkir áhættumiðaða innri endurskoðunaráætlun;
- Samþykkir rekstraráætlun innri endurskoðunar og auðlindaáætlun;
- Fær upplýsingar frá yfirmanni innri endurskoðunar um árangur innri endurskoðunar miðað við áætlun hennar og önnur mál;
- Samþykkir ákvarðanir um skipun og brottvikningu yfirmanns innri endurskoðunar;
- Samþykkir starfskjör yfirmanns innri endurskoðunar; og
- Beinir viðeigandi fyrirspurnum til stjórnenda og yfirmanns innri endurskoðunar til að ákvarða hvort til staðar séu óviðeigandi takmarkanir á umfangi eða auðlindum.

1110.A1 – Innri endurskoðunardeild skal vera laus við afskipti varðandi ákvörðun á umfangi innri endurskoðunar, framkvæmd verkefna, og miðlun niðurstaðna.

1111 – Bein samskipti við stjórn

Yfirmaður innri endurskoðunar skal miðla upplýsingum beint til stjórnar og vera í beinum samskiptum við hana.

1120 – Hlutlægni einstaklinga

Innri endurskoðendur skulu tileinka sér óhlutdrægt og fordómalaust viðhorf og forðast hvers kyns hagsmunaárekstra.

Túlkun:

Hagsmunaárekstur er aðstæður þar sem innri endurskoðandi, sem nýtur trausts, hefur faglega eða persónulega hagsmuni sem rekast á. Slíkir andstæðir hagsmunir geta gert viðkomandi erfitt að uppfylla starfsskyldur sínar á óhlutdrægan hátt. Hagsmunaárekstur er til staðar jafnvel þótt enginn ósiðlegur eða ótilhlýðilegur verknaður hljótist af. Hagsmunaárekstur getur leitt til ásýndar, sem grafið getur undan tiltrú á innri endurskoðandanum, innri endurskoðuninni og faggreininni. Hagsmunaárekstur getur dregið úr getu einstaklings til að sinna starfsskyldum sínum á hlutlægan hátt.

1130 – Skert óhæði eða hlutlægni

Ef óhæði eða hlutlægni skerðast í reynd eða ásýnd skal upplýsa hlutaðeigandi aðila um það. Það fer eftir eðli málsins á hvaða hátt upplýst er um skerðinguna.

Túlkun:

Skerðing á stjórnskipulegu óhæði og hlutlægni einstaklinga getur falið í sér, en takmarkast ekki við, persónulega hagsmunaaðrekstra, skorður á umfangi, takmörkunum á aðgangi að gögnum, starfsmönnum eða eignum, og takmörkuðum auðlindum, svo sem fjármunum.

Ákvörðun um það hverjir skuli vera upplýstir um ástæður fyrir skerðingu á óhæði eða hlutlægni er háð væntingum til og starfsskyldum innri endurskoðunar og yfirmanns innri endurskoðunar gagnvart stjórnendum og stjórn eins og þeim er lýst í erindisbréfi innri endurskoðunar, og einnig eftir því hvers eðlis skerðingin er.

1130.A1 – Innri endurskoðendur skulu forðast að leggja mat á starfsemi sem þeir hafa áður verið ábyrgir fyrir. Hlutlægni telst skert ef innri endurskoðandi vinnur staðfestingarverkefni á starfssviði sem hann var ábyrgur fyrir innan nýliðins árs.

1130.A2 – Staðfestingarverkefni vegna verkefna sem yfirmaður innri endurskoðunar ber ábyrgð á skulu vera undir eftirliti aðila sem er utan innri endurskoðunar.

1130.C1 – Innri endurskoðendur geta veitt ráðgjöf sem tengist starfssviði sem þeir hafa áður borið ábyrgð á.

1130.C2 – Ef hugsanlegt er að óhæði eða hlutlægni innri endurskoðenda í tengslum við áformað ráðgjafarverkefni sé skert skal upplýsa viðskiptavininn um það áður en samþykkt er að fara í verkefnið.

1200 – Færni og fagmennska

Úttektir skulu vera unnar af færni og fagmennsku.

1210 – Hæfni

Innri endurskoðendur skulu hafa þá þekkingu, þjálfun og aðra færni sem þarf til að leysa verkefni á þeirra ábyrgðarsviði. Innri endurskoðun sem heild skal búa yfir þeirri þekkingu, þjálfun og annarri færni sem þörf er á til þess að sinna starfsskyldum sínum.

Túlkun:

Þekking, þjálfun og önnur færni mynda saman þá faglegu hæfni sem krafist er af innri endurskoðendum til að þeir geti sinnt starfsskyldum sínum á árangursríkan hátt. Innri endurskoðendur eru hvattir til að sýna hæfni sína með því að afla sér viðeigandi fagvottunar og réttinda, svo sem Certified Internal Auditor fagvottunarinnar og annarra viðurkenninga sem alþjóðasamtök innri endurskoðenda (The Institute of Internal Auditors) og önnur viðeigandi fagfélög hafa upp á að bjóða.

1210.A1 – Yfirmaður innri endurskoðunar skal afla þar til bærrar ráðgjafar og aðstoðar ef innri endurskoðendur skortir þekkingu, þjálfun eða aðra hæfni sem þarf til þess að framkvæma úttekt að hluta eða öllu leyti.

1210.A2 – Innri endurskoðendur skulu hafa nægilega þekkingu til þess að meta misferlisáhættu og hvernig slíkri áhættu er mætt innan fyrirtækisins. Ekki er þó ætlast til þess að þeir búi yfir þeirri sérfræðiþekkingu sem nauðsynleg er einstaklingi með það að meginstarfi að koma upp um og rannsaka misferli.

1210.A3 – Innri endurskoðendur skulu hafa nægilega þekkingu á helstu áhættuþáttum og eftirlitsaðgerðum sem tengjast upplýsingatækni, ásamt þeim

tölvuvæddu endurskoðunaraðgerðum sem hægt er að beita í endurskoðunarverkefnum. Hins vegar er ekki ætlast til þess að allir innri endurskoðendur hafi sömu sérfræðipækkingu og þeir innri endurskoðendur sem hafa það að meginstarfi að endurskoða upplýsingakerfi.

1210.C1 – Yfirmaður innri endurskoðunar skal hafna beiðni um ráðgjöf eða afla sér fullnægjandi ráðgjafar og aðstoðar ef innri endurskoðendur skortir þekkingu, þjálfun eða aðra hæfni sem þarf til þess að vinna verkefnið að hluta eða öllu leyti.

1220 – Fagmennska

Innri endurskoðendur skulu sýna fagmennsku og hæfni sem búast má við af tiltölulega skynsömum og hæfum innri endurskoðanda. Fagmennska þýðir ekki að viðkomandi sé óskeikull.

1220.A1 – Innri endurskoðendur skulu sýna fagmennsku með því að meta:

- Umfang vinnu sem þörf er á til þess að ná markmiðum úttektar;
- Hlutfallslegt flækjustig, mikilvægi eða gildi mála sem staðfestingarverkefni beinast að;
- Hvort stjórnarhættir, áhættustýring og eftirlitsaðgerðir séu fullnægjandi og árangursríkar;
- Líkur á verulegum skekkjum, misferli eða ósamkvæmni; og
- Kostnað við staðfestingar í samanburði við mögulegan ávinning.

1220.A2 – Til að gæta fagmennsku skulu innri endurskoðendur huga að notkun tölvuvæddra endurskoðunaraðgerða og annarra aðferða til gagnagreiningar.

1220.A3 – Innri endurskoðendur skulu vera vakandi fyrir mikilvægum áhættuþáttum sem kunna að hafa áhrif á markmið, rekstur eða auðlindir. Hins vegar tryggir staðfestingarúttekt ein og sér ekki að borin hafi verið kennsl á alla mikilvæga áhættu, jafnvel þótt framkvæmd sé af fagmennsku.

1220.C1 – Innri endurskoðendur skulu sýna fagmennsku meðan á ráðgjafarverkefni stendur með því að meta:

- Þarfir og væntingar viðskiptavina, þar með talið eðli, tímasetning og miðlun á niðurstöðum;
- Hlutfallslegt flækjustig og umfang vinnu sem þörf er á til þess að ná markmiðum verkefnisins; og
- Kostnaður við ráðgjafarverkefni í samanburði við mögulegan ávinning.

1230 – Símenntun

Innri endurskoðendur skulu auka við þekkingu sína, þjálfun og aðra hæfni með símenntun.

1300 – Gæðakerfi og stöðugar úrbætur

Yfirmaður innri endurskoðunar skal koma á og viðhalda gæðakerfi og stöðugum úrbótum sem nái til allra þátta í starfsemi innri endurskoðunar.

Túlkun:

Gæðakerfi og stöðugum úrbótum er komið á fót til þess að unnt sé að meta hvort innri endurskoðun fylgi skilgreiningunni um innri endurskoðun og Stöðlunum og leggja mat á hvort

innri endurskoðendur fylgi siðareglunum. Kerfið leggur einnig mat á skilvirkni og árangur innri endurskoðunar og leiðir í ljós tækifæri til úrbóta.

1310 – Kröfur til gæðakerfis og stöðugra úrbóta

Innra og ytra mat þarf að vera hluti af gæðakerfi og stöðugum úrbótum.

1311 – Innra mat

Innra mat skal fela í sér:

- Stöðugt eftirlit með frammistöðu innri endurskoðunar; og
- Reglulegt sjálfsmat eða mat annarra einstaklinga innan fyrirtækisins með fullnægjandi þekkingu á framkvæmd innri endurskoðunar.

Túlkun:

Stöðugt eftirlit er nauðsynlegur þáttur í daglegri verkstjórn, yfirferð og mælingu á innri endurskoðun. Stöðugt eftirlit er innbyggt í stefnur og venjur sem notaðar eru við stjórnun innri endurskoðunar og styðst við ferla, verkfæri og upplýsingar sem eru nauðsynleg til að meta samkvæmni við skilgreininguna á innri endurskoðun, siðareglurnar og Staðlana.

Reglulegt mat er framkvæmt til að meta samkvæmni við skilgreininguna á innri endurskoðun, siðareglurnar og Staðlana.

Fullnægjandi þekking á framkvæmd innri endurskoðunar krefst að lágmarki skilnings á öllum þáttum alþjóðlegra staðla um innri endurskoðun.

1312 – Ytra mat

Ytra mat skal framkvæma eigi sjaldnar en á fimm ára fresti af hæfum, óháðum matsmanni eða matsteymi utan fyrirtækisins. Yfirmaður innri endurskoðunar skal ræða við stjórn fyrirtækisins um:

- Form og tíðni ytra mats; og
- Hæfni og óhæði ytri matsmannsins eða matsteymisins, þar með talið hvers konar mögulega hagsmunaárekstra.

Túlkun:

Ytra mat getur falið í sér fullt ytra mat eða sjálfsmat með óháðri ytri staðfestingu.

Hæfur matsmaður eða matsteymi býr yfir færni á tveimur sviðum: Fagleg framkvæmd innri endurskoðunar og ytra matsferli. Færni getur samanstðið af samblandi af reynslu og fræðilegu námi. Reynsla sem er til komin í fyrirtækjum sem eru sambærileg að stærð, flækjustigi, geira eða atvinnugrein og tæknilegum þáttum er meira virði en minna viðeigandi reynsla. Þegar um matsteymi er að ræða er ekki nauðsynlegt að allir meðlimir þess búi yfir allri færni, heldur er það teymið sem heild sem er hæft. Yfirmaður innri endurskoðunar beitir faglegri dómgreind til að meta hvort matsmaður eða matsteymi sýnir fram á fullnægjandi færni til að teljast hæf.

Óháður matsmaður eða matsteymi þýðir að ekki eru til staðar hagsmunaárekstrar í ásýnd eða reynd og að viðkomandi sé ekki hluti af eða lúti stjórn fyrirtækisins sem innri endurskoðun tilheyrir.

1320 – Skýrslugjöf um gæðakerfi og stöðugar úrbætur

Yfirmaður innri endurskoðunar skal upplýsa stjórnendur og stjórn um niðurstöður úr gæðakerfi og stöðugum úrbótum.

Túlkun:

Form, innihald og tíðni skýrslna um niðurstöður gæðamats og kerfis stöðugra úrbóta er ákveðið eftir viðræður við stjórnendur og stjórn og að teknu tilliti til starfskyldna innri endurskoðunar og yfirmanns innri endurskoðunar eins og þær koma fram í erindisbréfi innri endurskoðunar. Til þess að sýna fram á samkvæmni við Skilgreiningu á innri endurskoðun, Siðareglurnar og Staðlana er niðurstöðum ytri úttekta og reglubundinna innri úttekta komið á framfæri þegar þeim lýkur og niðurstöðum úr samtímaeftirliti a.m.k. einu sinni á ári. Niðurstöðurnar hafa að geyma mat matsmannsins eða matsteymisins á því hversu mikil samkvæmnin er.

1321 – Notkun á „í samræmi við Alþjóðlega staðla um innri endurskoðun“

Yfirmaður innri endurskoðunar má einungis lýsa því yfir að innri endurskoðun sé unnin í samræmi við *Alþjóðlega staðla um innri endurskoðun* ef gæðamat og kerfi stöðugra úrbóta styðja slíka fullyrðingu.

Túlkun:

Innri endurskoðun vinnur samkvæmt Stöðlunum þegar starf hennar leiðir til þeirrar útkomu sem lýst er í Skilgreiningu á innri endurskoðun, Siðareglunum og Stöðlunum. Niðurstöður innri og ytri úttekta eru hluti af gæðamati og kerfi stöðugra úrbóta. Allar innri endurskoðunardeildir munu eiga niðurstöður úr innra mati. Innri endurskoðunardeildir, sem hafa verið starfræktar í að minnsta kosti fimm ár, munu einnig eiga niðurstöður úr ytra mati.

1322 – Upplýst um ósamkvæmni

Ef ósamkvæmni við Skilgreiningu á innri endurskoðun, Siðareglurnar eða *Staðlana* hefur áhrif á heildarumfang eða starfsemi innri endurskoðunar skal yfirmaður innri endurskoðunar upplýsa stjórnendur og stjórn um ósamkvæmina og áhrif hennar.

Verklagsstaðlar

2000 – Stjórnun innri endurskoðunar

Yfirmaður innri endurskoðunar skal stjórna starfsemi innri endurskoðunar þannig að hún skili fyrirtækinu virðisauka.

Túlkun:

Innri endurskoðun er stjórnað á áhrifaríkan hátt þegar:

- *Árangurinn af vinnu innri endurskoðunar nær þeim tilgangi og er í samræmi við þá ábyrgð sem kveðið er á um í erindisbréfi innri endurskoðunar;*
- *Innri endurskoðun starfar í samræmi við Skilgreininguna á innri endurskoðun og Staðlana; og*
- *Einstaklingarnir sem vinna í innri endurskoðun fylgja Siðareglunum og Stöðlumum.*

Innri endurskoðun er virðisaukandi fyrir fyrirtækið (og hagsmunaaðila þess) þegar hún veitir hlutlæga og viðeigandi staðfestingu, og stuðlar að áhrifaríkum og skilvirkum stjórnarháttum, áhættustýringu og eftirlitsferlum.

2010 – Áætlanagerð

Yfirmaður innri endurskoðunar skal koma á áhættumiðaðri áætlun til að ákvarða forgangs röðun verkefna innri endurskoðunar í samræmi við meginmarkmið fyrirtækisins.

Túlkun:

Yfirmaður innri endurskoðunar ber ábyrgð á gerð áhættumiðaðrar áætlunar. Yfirmaður innri endurskoðunar tekur tillit til fyrirkomulags áhættustýringar fyrirtækisins, þ.m.t. nýtir þau viðmið sem stjórnendur hafa sett um áhættusækni í mismunandi starfsemi eða einingum fyrirtækisins. Ef slíkt fyrirkomulag er ekki til staðar beitir yfirmaður innri endurskoðunar eigin mati á áhættu eftir að hann hefur tekið tillit til innleggs frá stjórnendum og stjórn. Yfirmaður innri endurskoðunar skal yfirfara og uppfæra áætlun, eins og þörf krefur, til að bregðast við breytingum á starfsemi fyrirtækisins, áhættu, rekstri, verkefnum, kerfum og eftirlitsþáttum.

2010.A1 – Verkefnaáætlun innri endurskoðunar skal vera gerð á grundvelli skjalfests áhættumats, sem gert er a.m.k. árlega. Taka skal tillit til innleggs stjórnenda og stjórnar í þessu ferli.

2010.A2 – Yfirmaður innri endurskoðunar skal kynna sér og taka tillit til væntinga stjórnenda, stjórnar og annarra hagsmunaaðila varðandi álit og aðrar niðurstöður sem innri endurskoðun veitir.

2010.C1 – Yfirmaður innri endurskoðunar ætti að taka til athugunar að samþykkja ráðgjafarverkefni þegar slíkt verkefni er líklegt til þess að bæta áhættustýringu, vera virðisaukandi og bæta rekstur fyrirtækisins. Samþykkt verkefni skulu koma fram í áætluninni.

2020 – Kynning og samþykki

Yfirmaður innri endurskoðunar skal koma verkefnaáætlun innri endurskoðunar og þörf fyrir auðlindir, þ.m.t. verulegar breytingar sem verða innan tímabils, á framfæri við stjórnendur

og stjórn til yfirferðar og samþykktar. Yfirmaður innri endurskoðunar skal einnig upplýsa um áhrif af takmörkunum á auðlindum.

2030 – Stjórnun auðlinda

Yfirmaður innri endurskoðunar skal tryggja að auðlindir innri endurskoðunar séu viðeigandi, nægilegar og sé ráðstafað á skilvirkan hátt til þess að ná settri verkefnaáætlun.

Túlkun:

Með orðinu viðeigandi er átt við blöndu af þekkingu, reynslu og annarri hæfni sem þörf er á til þess að framkvæma áætlunina. Nægilegt vísar til magns auðlinda sem þarf til þess að framkvæma áætlunina. Auðlindum telst ráðstafað á skilvirkan hátt þegar þær eru notaðar þannig að það hámarki árangur samþykkrar áætlunar.

2040 – Stefnuskjöl og verklagsreglur

Yfirmaður innri endurskoðunar skal útbúa stefnuskjöl og verklagsreglur til leiðbeiningar þeim sem vinna við innri endurskoðun.

Túlkun:

Form og innihald stefnuskjala og verklagsreglna er háð stærð og uppbyggingu innri endurskoðunar og hversu flókin viðfangsefnin eru.

2050 – Samhæfing

Yfirmaður innri endurskoðunar ætti að miðla upplýsingum og samhæfa störf við aðra innri og ytri aðila sem sinna staðfestingar- og ráðgjafarverkefnum til að tryggja viðeigandi yfirferð og lágmarka tvíverknað.

2060 – Skýrslugjöf til stjórnenda og stjórnar

Yfirmaður innri endurskoðunar skal gefa skýrslu til stjórnenda og stjórnar með reglulegu millibili um tilgang innri endurskoðunar, heimildir, ábyrgð og framgang verkefnaáætlunar. Skýrslugjöfin þarf einnig að fjalla um verulegar áhættustöður og atriði er varða eftirlitsþætti, þ.m.t. misferlisáhættu, stjórnarhætti og önnur atriði sem fjalla þarf um eða stjórnendur og stjórn hafa óskað eftir.

Túlkun:

Tíðni og innihald skýrslna er ákveðin í samráði við stjórnendur og stjórn og er háð mikilvægi þeirra upplýsinga sem þarf að koma á framfæri og því hversu mikið liggur á að stjórnendur eða stjórn grípi til aðgerða.

2070 – Ytri þjónustuaðili og skipulagsleg ábyrgð á innri endurskoðun

Þegar ytri þjónustuaðili tekur að sér hlutverk innri endurskoðunar, þá skal þjónustuaðilinn gera fyrirtækinu ljóst að fyrirtækið ber ábyrgð á því að viðhalda virkri innri endurskoðun.

Túlkun:

Þessi ábyrgð birtist í gæðamatinu og kerfi stöðugra úrbóta, sem metur samkvæmni við Skilgreininguna á innri endurskoðun, Siðareglurnar og Staðlana.

2100 – Eðli verkefna

Innri endurskoðun skal með kerfisbundum og öguðum hætti meta og stuðla að endurbótum á stjórnarháttum, áhættustýringu og eftirlitsaðgerðum.

2110 – Stjórnarhættir

Innri endurskoðun skal meta og gera viðeigandi tillögur um úrbætur á stjórnarháttum með það að markmiði að uppfylla eftirfarandi:

- Stuðla að viðeigandi siðferði og gildismati innan fyrirtækisins;
- Tryggja virka árangurstjórnun í fyrirtækinu og ábyrgð;
- Miðla upplýsingum um áhættu og eftirlit til viðeigandi eininga innan fyrirtækisins; og
- Samhæfa verkefni og miðla upplýsingum til stjórnar, ytri og innri endurskoðenda og stjórnenda.

2110.A1 – Innri endurskoðun skal meta skilgreiningu, innleiðingu og virkni siðferðistengdra markmiða, verkefna og athafna fyrirtækisins.

2110.A2 – Innri endurskoðun skal meta hvort stjórnun upplýsingatæknimála fyrirtækisins sé með þeim hætti að hún styðji við stefnu og markmið fyrirtækisins.

2120 – Áhættustýring

Innri endurskoðun skal meta skilvirkni áhættustýringarferla og leggja sitt af mörkum til úrbóta á þeim.

Túlkun:

Ákvörðun um það hvort áhættustýringarferli séu skilvirk byggir á mati innri endurskoðandans um að:

- *Markmið fyrirtækisins styðji og endurspegli skilgreint hlutverk fyrirtækisins;*
- *Verulegir áhættuþættir séu greindir og metnir;*
- *Viðeigandi viðbrögð við áhættu séu valin með tilliti til áhættuvilja fyrirtækisins; og*
- *Viðeigandi upplýsingum um áhættu sé safnað og miðlað tímanlega innan fyrirtækisins til þess að gera starfsmönnum, stjórnendum og stjórn mögulegt að sinna starfsskyldum sínum.*

Innri endurskoðun getur safnað upplýsingum til að styðja þetta mat í gegnum margar úttektir. Niðurstaða þessara úttekta, þegar þær eru skoðaðar saman, veita skilning á áhættustýringarferlum fyrirtækisins og virkni þeirra.

Fylgst er með áhættustýringarferlum með stöðugum aðgerðum stjórnenda, sérstökum úttektum, eða hvoru tveggja.

2120.A1 – Innri endurskoðunardeild skal meta áhættu sem tengist stjórnarháttum fyrirtækisins, rekstri og upplýsingakerfum með tilliti til:

- Hvort markmiðum fyrirtækisins er náð;
- Áreiðanleika og heilindum fjárhags- og rekstrarupplýsinga;
- Skilvirkni og hagkvæmni rekstrar og verkefna;
- Varðveislu eigna; og
- Samkvæmni við lög, reglur, stefnuskjöl, verklagsreglur og samninga.

2120.A2 – Innri endurskoðunardeild skal meta líkur á misferli og hvernig fyrirtækið tekur á misferlisáhættu.

2120.C1 – Þegar innri endurskoðendur vinna að ráðgjafarverkefnum skulu þeir taka á áhættuþáttum sem tengjast markmiðum verkefnisins og vera vakandi fyrir öðrum verulegum áhættuþáttum.

2120.C2 – Við mat á áhættustýringu fyrirtækisins skulu innri endurskoðendur nota þá þekkingu á áhættu sem þeir hafa aflað sér í ráðgjafarverkefnum.

2120.C3 – Þegar innri endurskoðendur aðstoða stjórnendur við að koma á eða bæta áhættustýringu, skulu innri endurskoðendur forðast að taka á sig hvers konar stjórnunarlega ábyrgð á því að stýra áhættu.

2130 – Eftirlitsaðgerðir

Innri endurskoðunardeild skal aðstoða fyrirtækið við að viðhalda árangursríku eftirliti með því að meta virkni og hagkvæmni þess og hvetja til stöðugra úrbóta.

2130.A1 – Innri endurskoðun skal meta nægjanleika og virkni eftirlitsaðgerða til að bregðast við áhættu tengdri stjórnarháttum, rekstri og upplýsingakerfum varðandi :

- Hvort markmiðum fyrirtækisins er náð;
- Áreiðanleika og heilinda fjárhags- og rekstrarupplýsinga.
- Skilvirkni og hagkvæmni rekstrar og verkefna;
- Varðveislu eigna; og
- Samkvæmni við lög, reglur, stefnuskjöl, verklagsreglur og samninga.

2130.C1 – Þegar innri endurskoðendur meta eftirlit í fyrirtækinu skulu þeir nota vitneskju um eftirlitsaðgerðir sem þeir hafa öðlast í ráðgjafarverkefnum.

2200 – Verkefnaáætlun

Innri endurskoðendur skulu búa til og skjalfesta áætlun fyrir hvert verkefni, sem inniheldur markmið úttektarinnar, umfang, tímasetningu og úthlutun auðlinda.

2201 – Athugunarefni við gerð verkefnaáætlunar

Þegar innri endurskoðendur skipuleggja verkefni skulu þeir huga að:

- Markmiðum þeirrar starfsemi sem til skoðunar er og með hvaða hætti starfsemin fylgist með frammistöðu sinni;
- Verulegum áhættuþáttum sem tengjast þeirri starfsemi sem er til skoðunar, markmiðum hennar, auðlindum og rekstri og hvernig mögulegum áhrifum áhættu er haldið innan ásættanlegra marka;
- Hversu fullnægjandi og árangursrík stjórnarhættir, áhættustýring og eftirlitsaðgerðir starfseminnar eru í samanburði við viðeigandi ramma eftirlitsaðgerða eða líkan; og
- Tækifæri til að ná fram verulegum úrbótum í stjórnarháttum, áhættustýringu og eftirlitsaðgerðum starfseminnar.

2201.A1 – Við skipulag verkefnis fyrir aðila utan fyrirtækisins skulu innri endurskoðendur komast að sameiginlegum, skjalfestum skilningi með þessum aðila á markmiðum, umfangi, ábyrgð hvors um sig og öðrum væntingum, þar með talið hömlur á dreifingu niðurstaðna úttektarinnar og aðgangur að vinnugögnum úttektarinnar.

2201.C1 – Innri endurskoðendur verða að komast að sameiginlegum skilningi með viðtakanda ráðgjafarinnar á markmiðum, umfangi, ábyrgð hvors um sig og öðrum væntingum viðskiptavinarins. Í stærri ráðgjafarverkefnum skal skilningur aðila vera skjalfestur.

2210 – Markmið úttekta

Skilgreina skal markmið fyrir hverja úttekt.

2210.A1 – Innri endurskoðendur skulu gera forathugun á áhættu sem tengist þeirri starfsemi sem til skoðunar er. Markmið úttektarinnar skulu endurspegla niðurstöður þessa mats.

2210.A2 – Innri endurskoðendur skulu huga að líkum á verulegum skekkjum, misferli, ósamkvæmni og öðrum áhættuþáttum þegar þeir eru að ákveða markmið úttektar.

2210.A3 – Fullnægjandi viðmið verða að vera til staðar til að meta stjórnarhætti, áhættustýringu og eftirlitsaðgerðir. Innri endurskoðendur skulu ganga úr skugga um að stjórnendur og/eða stjórn hafi sett fullnægjandi viðmið um hvort takmarki og markmiðum hafi verið náð. Ef fullnægjandi viðmið eru til staðar skulu innri endurskoðendur beita þeim í mati sínu. Ef þau eru ekki til staðar skulu innri endurskoðendur vinna með stjórnendum og/eða stjórn að því að finna fullnægjandi viðmið.

2210.C1 – Markmið ráðgjafarverkefna skulu taka til stjórnarháttar, áhættustýringar og eftirlitsferla í samræmi við samkomulag við viðskiptavininn.

2210.C2 – Markmið ráðgjafarverkefna skulu vera í samræmi við gildi fyrirtækisins, stefnu og markmið.

2220 – Umfang úttektar

Umfang úttektar skal vera nægilegt til þess að markmið úttektarinnar náist.

2220.A1 – Umfang úttektar skal taka tillit til viðeigandi kerfa, færslna, starfsfólks og áþreifanlegra eigna, að meðtöldum þeim sem eru í vörslu þriðja aðila.

2220.A2 – Ef mikilvæg tækifæri til ráðgjafar koma upp þegar unnið er að staðfestingarverkefni, ætti að gera skriflegt samkomulag um markmið, umfang, ábyrgð aðila og aðrar væntingar. Miðlun niðurstaðna ráðgjafarinnar ætti að fara fram í samræmi við ákvæði ráðgjafarstaðla.

2220.C1 – Þegar innri endurskoðendur vinna að ráðgjöf skulu þeir tryggja að umfang verkefnisins sé nægilegt til að taka á þeim markmiðum sem samið var um. Ef innri endurskoðendur gera fyrirvara um umfang úttektar á meðan á verkefninu stendur skal ræða um slíka fyrirvara við viðskiptavininn til að ákvarða hvort rétt sé að halda áfram með verkefnið.

2220.C2 – Við vinnslu ráðgjafarverkefna skulu innri endurskoðendur beina sjónum sínum að eftirlitsaðgerðum sem tengjast markmiðum ráðgjafarverkefnisins og vera vakandi fyrir meiriháttar frávikum.

2230 – Úthlutun auðlinda í úttektir

Til að markmið úttektarinnar náist skulu innri endurskoðendur skilgreina viðeigandi og nægilegar auðlindir og byggja á mati á eðli og flækjustigi hvers verkefnis, tímamörkum og þeim auðlindum sem eru til ráðstöfunar.

2240 – Verkáætlun úttektar

Innri endurskoðendur skulu búa til og skjalfesta verkáætlanir sem ná markmiðum úttektarinnar.

2240.A1 – Verkáætlun skal innihalda leiðbeiningar um hvernig eigi að afla, greina, meta og skjalfesta upplýsingar meðan á úttekt stendur. Verkáætlunin skal vera samþykkt áður en hún kemur til framkvæmdar og allar breytingar á henni verða einnig að vera samþykktar án tafar.

2240.C1 – Verkáætlun fyrir ráðgjafarverkefni geta verið mismunandi að formi og innihaldi eftir eðli verkefnisins.

2300 – Framkvæmd úttektar

Innri endurskoðendur skulu afla, greina, meta og skjalfesta nægilegar upplýsingar til þess að markmið úttektar náist.

2310 – Öflun upplýsinga

Innri endurskoðendur skulu afla nægilegra, áreiðanlegra, viðeigandi og gagnlegra upplýsinga til þess að markmið úttektar náist.

Túlkun:

Nægilegar upplýsingar byggja á staðreyndum, eru fullnægjandi og trúverðugar þannig að varfærinn og upplýstur einstaklingur myndi komast að sömu niðurstöðu og endurskoðandinn. Áreiðanlegar upplýsingar eru bestu upplýsingar sem unnt er að afla með viðeigandi úttektaraðferðum. Viðeigandi upplýsingar styðja athugasemdir og tillögur sem gerðar eru í úttektinni og eru í samræmi við markmið hennar. Gagnlegar upplýsingar stuðla að því að fyrirtækið nái markmiðum sínum.

2320 – Greining og mat

Innri endurskoðendur skulu byggja ályktanir og niðurstöður úttekta á viðeigandi greiningu og mati.

2330 – Skjalfesting upplýsinga

Innri endurskoðendur skulu skjalfesta viðeigandi upplýsingar til stuðnings ályktunum og niðurstöðum úttekta.

2330.A1 – Yfirmaður innri endurskoðunar skal stýra aðgangi að vinnugögnum úttekta. Yfirmaður innri endurskoðunar skal eftir því sem við á fá samþykki stjórnenda og/eða lögmanns áður en hann veitir ytri aðilum aðgang að slíkum gögnum.

2330.A2 – Yfirmaður innri endurskoðunar skal skilgreina geymslutíma vinnugagna, óháð því á hvaða formi þau eru geymd. Geymslutími skal vera í samræmi við leiðbeiningar fyrirtækisins og viðeigandi ákvæði laga eða aðrar kröfur.

2330.C1 – Yfirmaður innri endurskoðunar skal marka stefnu um vörslu og geymslutíma vinnugagna sem tengjast ráðgjafarverkefnum, og afhendingu þeirra til innri og ytri aðila. Stefnan skal vera í samræmi við leiðbeiningar fyrirtækisins og viðeigandi ákvæði laga eða aðrar kröfur.

2340 – Stjórn úttektar

Stjórna þarf úttektum þannig að tryggt sé að úttektarmarkmið náist, gæði séu tryggð og hæfni starfsmanna þróist og vaxi.

Túlkun:

Umfang stjórnunar er háð færni og reynslu innri endurskoðenda og flækjustigi verkefnis. Yfirmaður innri endurskoðunar ber endanlega ábyrgð á stjórnun endurskoðunarverkefna, hvort sem vinnan er unnin af eða fyrir innri endurskoðun. Hann getur falið reyndum starfsmönnum innri endurskoðunar að framkvæma yfirferð. Viðeigandi skjalfesting á verkefnastjórnun er varðveitt.

2400 – Miðlun niðurstaðna

Innri endurskoðendur skulu miðla niðurstöðum úttekta.

2410 – Viðmið um miðlun

Miðlun niðurstaðna skal innihalda markmið og umfang úttektar og einnig viðeigandi niðurstöður, tillögur og aðgerðaáætlanir.

2410.A1 – Lokaskýrsla úttektar skal, þegar það á við, innihalda álit innri endurskoðenda og/eða niðurstöður. Þegar álit eða niðurstöður eru gefin út skal taka mið af væntingum stjórnenda, stjórnar og annarra hagsmunaaðila og skal studd nægjanlegum, áreiðanlegum, viðeigandi og gagnlegum upplýsingum.

Túlkun:

Álit gefin í tengslum við einstakar úttektir geta falist í einkunnagjöf, niðurstöðum eða öðrum lýsingum á niðurstöðum. Slík úttekt gæti verið í tengslum við eftirlitsþætti með ákveðnu ferli, áhættu eða viðskiptaæiningu. Framsetning slíks álits krefst þess að lagt sé mat á niðurstöður verkefnisins og mikilvægi þeirra.

2410.A2 – Innri endurskoðendur eru hvattir til þess að tilgreina þætti sem teljast fullnægjandi þegar þeir miðla niðurstöðum sínum.

2410.A3 – Þegar niðurstöður úttektar eru sendar aðilum utan fyrirtækisins skal slík miðlun innihalda kröfu um takmarkanir á dreifingu og notkun á niðurstöðum.

2410.C1 – Skýrslugjöf um framgang og niðurstöður ráðgjafarverkefna er mismunandi að formi og innihaldi eftir eðli verkefnisins og þörfum viðskiptavinarins.

2420 – Gæði upplýsingamiðlunar

Miðlun upplýsinga skal vera nákvæm, hlutlæg, skýr, gagnorð, uppbyggileg, heildstæð og tímanleg.

Túlkun:

Nákvæm samskipti eru laus við villur og rangfærslur og lýsa undirliggjandi staðreyndum á áreiðanlegan hátt. Hlutlæg samskipti eru sanngjörn, óhlutdræg og óvilhöll og eru niðurstaða sanngjarns og veginns mats á öllum viðeigandi staðreyndum og aðstæðum. Skýr samskipti eru

auðskiljanleg og rökrétt, þar sem forðast er að nota óþarfa tæknimál og allar mikilvægar og viðeigandi upplýsingar koma fram. Gagnorð samskipti komast beint að efninu og forðast óþarfa útskýringar, smáatriði, endurtekningar og málalengingar. Uppbyggileg samskipti gagnast viðskiptavininum og fyrirtækinu og leiða til úrbóta þar sem þörf er á. Heildstæð samskipti skortir ekkert sem er nauðsynlegt markhópnum og innihalda allar mikilvægar og viðeigandi upplýsingar og athuganir sem máli skipta til þess að rökstyðja ábendingar og niðurstöður. Tímanleg samskipti eru tímabær og hagkvæm með tilliti til þess hve ábendingin er mikilvæg, sem gerir stjórnendum mögulegt að grípa til viðeigandi aðgerða til úrbóta.

2421 – Villur og skortur á upplýsingum

Ef lokaskýrsla inniheldur verulegar villur eða í hana vantar mikilvægar upplýsingar skal yfirmaður innri endurskoðunar koma leiðréttum upplýsingum til allra þeirra aðila sem fengu upphaflegu skýrsluna.

2430 – Notkun á „Unnið í samræmi við Alþjóðlega staðla um innri endurskoðun“

Skilyrði fyrir því, að innri endurskoðendur megi lýsa því yfir að úttektir þeirra séu „unnar í samræmi við *Alþjóðlega staðla um innri endurskoðun*“ er að það liggja fyrir niðurstaða úr gæðamati og kerfi stöðugra úrbóta sem styður slíka yfirlýsingu.

2431 – Upplýst um ósamkvæmni

Þegar Skilgreiningunni á innri endurskoðun, Siðareglunum eða *Stöðlunum* er ekki fylgt og það hefur áhrif í tiltekinni úttekt skal miðlun niðurstaðna upplýsa:

- Hvaða meginreglum eða grein Siðareglanna eða *Staðlanna* var ekki fylgt að fullu;
- Ástæður fyrir ósamkvæmni; og
- Áhrif ósamkvæmni á úttektina og þeirrar niðurstöðu sem verið er að miðla.

2440 – Dreifing niðurstaðna

Yfirmaður innri endurskoðunar skal miðla niðurstöðum til viðeigandi aðila.

Túlkun:

Yfirmaður innri endurskoðunar er ábyrgur fyrir yfirferð og samþykki á endanlegri skýrslu áður en hún er gefin út og fyrir ákvörðun um það hvert og hvernig henni skuli dreift. Ábyrgðin hvílir áfram á yfirmanni innri endurskoðunar í þeim tilvikum sem hann felur öðrum þessar skyldur.

2440.A1 – Yfirmaður innri endurskoðunar ber ábyrgð á því að miðla endanlegum niðurstöðum til þeirra aðila sem geta tryggt að niðurstöðurnar verði teknar til tilhlýðilegrar skoðunar.

2440.A2 – Áður en yfirmaður innri endurskoðunar lætur aðila utan fyrirtækisins fá niðurstöður úttekta skal hann, ef ekki er kveðið á um annað í lögum eða reglum:

- Meta mögulega áhættu fyrir fyrirtækið;
- Ráðfæra sig við stjórnendur og/eða lögmenn eftir því sem við á; og
- Hafa stjórn á dreifingu með því að setja takmarkanir á notkun á niðurstöðunum.

2440.C1 – Yfirmaður innri endurskoðunar ber ábyrgð á því að miðla endanlegum niðurstöðum ráðgjafarverkefna til viðskiptavina.

2440.C2 – Í ráðgjafarverkefni kunna að koma í ljós atriði sem tengjast stjórnarháttum, áhættustýringu og eftirlitsaðgerðum. Þegar slík atriði skipta miklu máli fyrir fyrirtækið skal koma þeim á framfæri við stjórnendur og stjórn.

2450 – Heildarálit

Í þeim tilfellum sem gefið er út heildarálit skal það taka mið af væntingum stjórnenda, stjórnar og annarra hagsmunaaðila og skal stutt nægjanlegum, áreiðanlegum, viðeigandi og gagnlegum upplýsingum.

Túlkun:

Skýrslugjöf mun tilgreina:

- *Umfang, þar með talið það tímabil sem álitnið nær til;*
- *Takmarkanir á umfangi;*
- *Tillit til allra tengdra verkefna, þ.m.t. traust sem sett er á aðra veitendur staðfestinga;*
- *Áhættu- eða eftirlitskerfi eða önnur viðmið sem notuð eru sem grunnur að heildarálitinu; og*
- *Heildarálitið, mat eða niðurstöður sem komist er að.*

2500 – Eftirfylgni

Yfirmaður innri endurskoðunar skal koma á og viðhalda kerfi til þess að fylgjast með afdrifum þeirra niðurstaðna sem komið hefur verið á framfæri við stjórnendur.

2500.A1 – Yfirmaður innri endurskoðunar skal koma á verklagi fyrir eftirfylgni til þess að fylgjast með og tryggja að aðgerðum stjórnenda sé hrint í framkvæmd með árangursríkum hætti eða að stjórnendur hafi metið áhættuna sem svo að þeir aðhafist ekki.

2500.C1 – Innri endurskoðun skal fylgjast með afdrifum niðurstaðna í ráðgjafarverkefnum að svo miklu leyti sem samið hefur verið um slíkt við viðskiptavininn.

2600 – Miðlun ákvörðunar um að bregðast ekki við áhættu

Í þeim tilvikum sem yfirmaður innri endurskoðunar kemst að þeirri niðurstöðu að stjórnendur hafi ákveðið að sætta sig við áhættu sem kann að vera óásættanleg fyrir fyrirtækið, skal yfirmaður innri endurskoðunar ræða málið við stjórnendur. Ef yfirmaður innri endurskoðunar metur það svo að málið hafi ekki verið leyst skal yfirmaður innri endurskoðunar upplýsa stjórnina um málið.

Túlkun:

Áhætta sem stjórnendur hafa ákveðið að sætta sig við getur komið fram í staðfestingar- eða ráðgjafarverkefni, við eftirfylgni með aðgerðum sem stjórnendur hafa gripið til í kjölfar fyrri úttekta, eða með öðrum hætti. Yfirmaður innri endurskoðunar ber ekki ábyrgð á ákvörðun um meðhöndlun áhættu.

Hugtakalisti

Alþjóðlegur rammi um innri endurskoðun

Ramminn inniheldur leiðbeinandi fyrirmæli sem útgefin hafa verið af IIA. Leiðbeinandi fyrirmælum er skipt í tvo flokka – (1) ákvæði sem skylt er að fylgja og (2) ákvæði sem sterklega er mælt með.

Auðlindir

Mannafli, verkfæri og önnur aðföng eða forði, sem innri endurskoðun þarf til að geta sinnt hlutverki sínu.

Áhætta

Möguleiki á að atburður eigi sér stað sem myndi hafa áhrif á getu fyrirtækis til þess að ná markmiðum sínum. Áhætta er mæld með mati á áhrifum og líkum.

Áhættustýring

Ferli við að koma auga á, meta, stjórna og grípa til aðgerða gegn mögulegum atburðum eða aðstæðum í því skyni að veita viðunandi tryggingu fyrir því að fyrirtæki nái markmiðum sínum.

Áhættuvilji

Það áhættustig sem fyrirtækið er tilbúið að sætta sig við.

Álit sem tengist úttekt

Einkunn, niðurstaða og/eða önnur lýsing á niðurstöðum úr einstökum úttektum innri endurskoðunar, sem tengist þeim þáttum sem koma fram í markmiðum og umfangi skoðunarinnar.

Eftirlit

Sérhver sú aðgerð sem stjórnendur, stjórn og aðrir aðilar grípa til í því skyni að stýra áhættu og auka líkur á að settum markmiðum sé náð. Í áætlunum stjórnenda er skipulagt og skipað fyrir um fullnægjandi aðgerðir til þess að veita viðunandi staðfestingu á því að markmiðum fyrirtækisins sé náð.

Eftirlit með upplýsingakerfum

Eftirlitsaðgerðir sem styðja við stjórnun viðskipta og stjórnarhætti fyrirtækis jafnframt því að vera almennar og tæknilegar eftirlitsaðgerðir með upplýsingatæknipáttum eins og einstökum forritum, upplýsingum, tæknilegum innviðum og fólki.

Eftirlitsferli

Stefnuskjöl, verklagsreglur og verkferlar (bæði handvirkir og sjálfvirkir) og athafnir sem eru hluti af eftirlitsumhverfi, sem ætlað er að tryggja að áhættu sé haldið innan þeirra marka sem fyrirtækið er tilbúið að samþykkja.

Eftirlitsumhverfi

Viðhorf og athafnir stjórnar fyrirtækis og stjórnenda varðandi mikilvægi eftirlits innan fyrirtækisins. Eftirlitsumhverfið felur í sér það skipulag og veitir þann aga sem þarf til þess að ná meginmarkmiðum innra eftirlits. Eftirlitsumhverfið samanstendur að eftirfarandi þáttum:

- Heilindi og siðfræðilegt gildismat.

- Grundvallarviðhorf stjórnenda og stjórnunarstill.
- Stjórnskipulag fyrirtækis.
- Úthlutun valda og ábyrgðar.
- Mannauðsstefna og framkvæmd hennar.
- Færni starfsmanna.

Erindisbréf

Erindisbréf innri endurskoðunar er formlegt skjal sem skilgreinir tilgang, valdheimildir og ábyrgð innri endurskoðunardeildar. Í erindisbréfi innri endurskoðunar er mælt fyrir um stjórnskipulega stöðu innri endurskoðunardeildar í fyrirtækinu, heimildir til aðgangs að skjölum, starfsfólki og áþreifanlegum eignum sem máli skipta fyrir vinnu við úttektir, auk þess að mæla fyrir um umfang verkefna innri endurskoðunardeildar.

Fullnægjandi eftirlit

Er til staðar ef stjórnendur hafa skipulagt og komið því á, þannig að það veiti viðunandi staðfestingu á að áhættuþáttum fyrirtækisins hafi verið stýrt á árangursríkan hátt og að markmiðum fyrirtækisins verði náð á áhrifaríkan og hagkvæman hátt.

Fyrirtæki

Samheiti yfir fyrirtæki, stofnanir, félagasamtök og aðrar skipulagsheildir.

Hagsmunaárekstrar

Sérhver tengsl sem eru, eða virðast vera, í andstöðu við hagsmuni fyrirtækisins. Hagsmunaárekstur koma í veg fyrir að einstaklingur geti sinnt starfskyldum sínum og ábyrgð á hlutlægan hátt.

Heildarálit

Einkunn, niðurstaða og/eða önnur lýsing á niðurstöðum, sem yfirmaður innri endurskoðunar setur fram á breiðum grundvelli varðandi stjórnarhætti, áhættustýringu og/eða eftirlitsferla fyrirtækisins. Heildarálit er faglegt mat yfirmanns innri endurskoðunar byggt á niðurstöðum margra sjálfstæðra úttekta og annarra aðgerða yfir tiltekið tímabil.

Hlutlægni

Óhlutdrægt viðhorf innri endurskoðenda sem gerir þeim kleift að gera úttekt þannig að þeir hafi trú á afurðum sínum og engar tilslakanir séu gerðar er varðar gæði. Hlutlægni krefst þess að innri endurskoðendur feli ekki öðrum að taka ákvarðanir tengdar endurskoðun fyrir þá.

Innri endurskoðun

Deild, svið eða hópur sérfræðinga eða annarra aðila sem veita óháðar, hlutlægar staðfestingar og ráðgjöf sem beinist að því að veita virðisauka og bæta rekstur fyrirtækisins. Innri endurskoðun styður fyrirtækið í að ná markmiðum sínum með því að nota kerfisbundin og öguð vinnubrögð við að meta og endurbæta skilvirkni stjórnarháttanna, áhættustjórnunar og ferli eftirlitsaðgerða.

Markmið úttektar

Almennar yfirlýsingar innri endurskoðenda þar sem skilgreint er hverju skuli ná fram með væntanlegri úttekt.

Mikilvægi

Hlutfallslegt mikilvægi atriðis í samhengi við það sem eru til skoðunar, þ.m.t. magn- og gæðapættir eins og stærð, eðli, afleiðing, mikilvægi og áhrif. Innri endurskoðendur verða að

byggja á faglegu mati þegar meta þarf mikilvægi atriða í samhengi við þau markmið sem unnið er að.

Misferli

Ólöglegt athæfi sem einkennist af svikum, yfirhylmingu eða trúnaðarbresti. Það þarf ekki að fela í sér hótun um valdbeitingu eða ofbeldi. Misferli eru framin af einstaklingum eða fyrirtækjum til þess að komast yfir fé, eignir eða þjónustu; til að komast hjá greiðslu eða missi þjónustu eða í því skyni að ná ávinningi fyrir fyrirtæki eða persónulegum ávinningi.

Óhæði

Frelsi frá aðstæðum sem ógna getu innri endurskoðunar til að sinna starfsskyldum sínum á óhlutdrægan hátt.

Ráðgjöf

Umfang og eðli ráðgjafar og tengdrar þjónustu er ákveðið í samráði við viðskiptavininn. Slíkra þjónustu er ætlað að skapa virðisauka og bæta stjórnarhætti fyrirtækisins, áhættustýringu og eftirlitsferla án þess að innri endurskoðandinn taki á sig stjórnunarlega ábyrgð. Dæmi um það eru álitsgjöf, ráðgjöf, handleiðsla og þjálfun.

Samkvæmni

Að farið sé eftir stefnum, áætlunum, verklagsreglum, lögum, reglugerðum, samningum eða öðrum kröfum.

Siðareglur

Siðareglur alþjóðasamtaka innri endurskoðenda (The Institute of Internal Auditors (IIA)) eru meginreglur sem varða faggreinina og framkvæmd innri endurskoðunar og reglur sem lýsa viðmiðum um hegðun sem ætlast er til af innri endurskoðendum. Siðareglurnar eiga bæði við einstaklinga og aðila sem veita innri endurskoðunarþjónustu. Tilgangur siðareglanna er að stuðla að siðferðisvitund innan faggreinar innri endurskoðunar á heimsvísu.

Skal

Staðlarnir nota orðið „skal“ til þess að auðkenna ákvæði sem uppfylla þarf skilyrðislaust.

Skerðing

Ef stjórnskipulegt óhæði eða hlutlægni einstaklings er skert kann það að valda hagsmunaárekstrum, takmörkunum á umfangi, takmörkunum á aðgangi að gögnum, starfsmönnum og eignum og takmörkuðum auðlindum.

Staðall

Fagleg leiðbeiningar Staðlanefndar alþjóðasamtaka innri endurskoðanda sem lýsa kröfum til verklags við innri endurskoðun á breiðum grunni og við mat á frammistöðu innri endurskoðanda.

Staðfestingarvinna

Hlutlæg athugun á sönnunargögnum í þeim tilgangi að láta í té óháð mat á stjórnarháttum, áhættustýringu og eftirliti fyrirtækisins. Dæmi um slíkt geta verið úttektir á fjárhagslegum þáttum, árangri, fylgni við reglur, öryggi kerfa og kostgæfni.

Stjórn

Æðsta stjórnvald í fyrirtæki, sem hefur það hlutverk að stýra og/eða hafa eftirlit með starfsemi og stjórnun fyrirtækisins. Venjulega er þetta óháður hópur stjórnarmanna (t.d.

stjórn, eftirlitsstjórn, stjórnarnefnd eða fulltrúaráð). Ef slíkum hópi er ekki til að dreifa getur „stjórn“ vísað til æðsta stjórnanda fyrirtækis. „Stjórn“ getur vísað til endurskoðunarnefndar, sem æðsta stjórnvaldið hefur úthlutað tilteknum verkefnum.

Stjórnarhættir

Sambland ferla og skipulags sem stjórn fyrirtækis kemur á til að upplýsa um, skipa fyrir, stýra og fylgjast með athöfnum fyrirtækisins í því skyni að ná markmiðum þess.

Stjórnarhættir upplýsingatækni

Samanstendur af stjórnun, stjórnskipulagi og verkferlum sem ætlað er að tryggja að upplýsingatækni fyrirtækisins styðji við stefnu og markmið fyrirtækisins.

Tölvuvædd endurskoðun

Sérhvert tölvuvætt endurskoðunarverkfæri, svo sem almennur endurskoðunarhugbúnaður, hugbúnaður til framleiðslu prófanagagna, tölvuvædd endurskoðunarferli, sérhæfð hjálparforrit fyrir endurskoðun og tölvuvæddar endurskoðunaraðgerðir.

Úttekt

Tiltekið viðfangsefni innri endurskoðunar, verkefni eða skoðun, eins og innri endurskoðun, yfirferð sjálfsmats á eftirlitsaðgerðum, rannsókn misferlis eða ráðgjöf. Úttekt kann að felast í mörgum verkhlutum eða aðgerðum til þess að ná settum markmiðum.

Verkátun úttektar

Skjal sem inniheldur verkleiðbeiningar sem fylgja á við framkvæmd úttektar, sem gerðar eru til þess að ná markmiðum úttektarinnar.

Virðisauki

Innri endurskoðun skapar virðisauka fyrir fyrirtækið (og hagsmunaaðila þess) þegar það leggur til hlutlægar og viðeigandi staðfestingar, og leggur sitt af mörkum til að stjórnarhættir, áhættustýring og eftirlit verði skilvirkara og hagkvæmara.

Yfirmaður innri endurskoðunar

Yfirmaður innri endurskoðunar vísar til einstaklings í stjórnunarstöðu, sem er ábyrgur fyrir stjórnun innri endurskoðunar í samræmi við erindisbréf innri endurskoðunar, Skilgreiningu á innri endurskoðun, Siðareglurnar og *Staðlana*. Yfirmaður innri endurskoðunar eða aðrir sem heyra undir yfirmann innri endurskoðunar hafa viðeigandi prófgráður og réttindi. Starfsheiti yfirmanns innri endurskoðunar getur verið breytilegt eftir fyrirtækjum.

Ytri þjónustuaðili

Einstaklingur eða eining utan fyrirtækisins sem býr yfir sérhæfðri þekkingu, færni eða reynslu á ákveðnu sviði.

Ætti

Staðlarnir nota orðið „ætti“ þegar búist er við því að ákvæði sé fylgt nema þegar faglegt mat eða aðstæður réttlæta frávik.